

Høringssvar på NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Ved Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Fra Spire, Utviklingsfondets ungdom

Spire er Utviklingsfondets ungdomsorganisasjon og teller i dag i overkant av 400 medlemmer. Spire jobber for en rettferdig og mer bærekraftig fordeling av verdens ressurser. Vi ønsker å se de store sammenhengene bak det som skaper urettferdighet. Derfor jobber vi med miljø, matsikkerhet og internasjonal handel.

Kontaktpersoner

Julia Dahr

Leder i Spire

Mob: 402 46 256

julia.dahr@gmail.com

Jan Thomas Hagen

Medlem i Riograppa og Spires

representant i LNU-styret

Mob: 928 40 131

janthoha@gmail.com

Vi vil med dette komme med innspill på forhold som er viktige for å sikre at ungdom får medvirkning på viktige saker med globalt omfang som påvirker hverdagen til norske barn og unge.

Spire har følgende tre hovedinnspill til NOU 2011:20

Til "Overordnede perspektiver" (kapittel 1.2)

1. Miljø angår barn og unge direkte

Spire synes det er flott at utvalget anerkjenner at unge har et bredt interessefelt og er opptatt av saker som miljø, fattigdom og kultur. Spire mener imidlertid at det ikke er riktig å si at ungdom "... ikke bare er opptatt av spørsmål som angår dem direkte, men også andre viktige samfunnsspørsmål, som miljø, fattigdom og kultur." (NOU 2011:20 side 9). Vi mener absolutt at miljø- og klimaendringer er noe som rammer og angår barn og unge i Norge direkte. De menneskeskapte klimaendringene begynner vi å se omfanget av allerede nå også i Norge. I tillegg er det dagens barn og unge som skal leve med dagen miljø- og klimaproblemene i framtiden. Flere miljøendringer påvirker unges samtid og fremtid.

Spire mener derfor at utredningen må anerkjenne at miljø- og klimaproblemene angår barn- og unge direkte, og komme med forslag til konkrete tiltak som gir ungdom muligheter til å si sin mening, bli hørt og representert på dette området. Det er viktig at ikke voksne alene skal avgjøre verdens klimafremtid. Spire mener det er viktig at barn og unge myndiggjøres ved å få kunnskap om klimasituasjonen, og at det skapes muligheter for ungdom til å delta direkte i relevante beslutningsprosesser, både nasjonalt og internasjonalt (se punkt 3).

Til "Rammevilkår" (kapittel 4.6.1) og "Økonomiske og administrative konsekvenser" (kapittel 10)

2. Rammevilkår for mindre barne- og ungdomsorganisasjoner – en demokratisk utfordring

Spire er i utgangspunktet enige i at rammevilkårene for norske barne- og ungdomsorganisasjoner er gode. Likevel erfarer vi også at det er store utfordringer for nyere og mindre barne- og ungdomsorganisasjoner. For slike organisasjoner, som Spire, er det en demokratisk utfordring at det ikke finnes tilstrekkelige midler til å finansiere de demokratiske strukturene. I Spire har vi de siste årene jobbet for vekst i antall medlemmer og lokallag. I 2011 har vi doblet antall medlemmer og lokallag og er nå over 400 medlemmer. Av disse er imidlertid kun 230 under 26 år. Vi kvalifiserer derfor ikke til driftsstøtte gjennom for eksempel Fordelingsutvalget. Det at vi har vært i vekst og samtidig ikke mottar driftsstøtte betyr at vi har begrensede midler til å invitere medlemmer og lokallagsrepresentanter på årsmøte og landsråd. Dette er med på å forhindre videre vekst, samtidig som det hemmer den demokratiske strukturen ved å bidra til en maktforskyvning innad i organisasjonen til fordel for virksomhetens sentralledd. **Spire setter demokratiske verdier høyt, og synes det er et problem at mange mindre organisasjoner sliter med å finansiere sin demokratiske struktur og utviklingsutvikling.** Vi håper at utredningen kan komme med forslag på tiltak som kan gjøre det enklere å få støtte til dette.

Til "Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning" (kapittel 5) og "Økonomiske og administrative konsekvenser" (kapittel 10)

3. Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning – Internasjonale medvirkningsordninger

Ungdom utgjør en viktig og sentral gruppe når det kommer til internasjonale spørsmål om bærekraftig utvikling, ettersom det er deres samtid og fremtid som avgjøres. Når Norge deltar i internasjonale forhandlinger er det derfor essensielt at ungdom er representert for å sikre representasjon og mulighet for påvirkning. En rekke globale spørsmål er av vesentlig betydning også for norsk ungdom. Spire mener at utredningen i større grad må anerkjenne dette.

Spire synes det er bra at Norge anerkjenner ungdoms rolle ved å ha ungdomsdelegatordninger til ulike FN-fora som blant annet COP-forhandlingene, UN Habitat og FNs Generalforsamling, og mener at dette bør understrekes som en positiv ordning i utredningen. Vi er fornøyd med hvordan utvelgelsesprosessen for dagens ungdomsdelegater er organisert av LNU, og fremhever viktigheten av *representative* ungdomsdelegater i norske FN-forhandlinger.

Videre mener Spire at det er en rekke ting å ta tak i for å fremme unges rett og reelle mulighet for påvirkning innenfor globale spørsmål som angår deres hverdag. I arbeidet inn mot konferansen om bærekraftig utvikling, Rio+20, har det vært en stor

utfordring å få en avklaring med tanke på omfanget av norske myndigheters bidrag til finansiering av ungdomsdelegaten. Finansieringen ble først avklart halvannen måned før konferansen. Dette er en demokratisk utfordring da det skaper svært dårlige forutsetninger for å kunne forberede delegaten på sine oppgaver, og i tillegg fører til en forhastet og utilfredsstillende utvelgelse av den representative ungdomsdelegaten. Norske myndigheter burde ha en forutsigbar ordning for økonomisk støtte til ungdomsdelegatene.

En annen utfordring er også at ungdomsdelegatene ofte ikke har fått innpass i forhandlingsdelegasjonene i forkant av konferansene. Dette har gjort det vanskelig for ungdomsdelegatene å forberede seg. ***Spirens ønske er at ungdomsdelegatene kan følge de norske forberedelsene til forhandlingene som en naturlig del av de norske delegasjonene. Dette forutsetter en tydelig og avklart rolle i prosessene i forkant av forhandlingene, i tillegg forutsigbare støtteordninger som nevnt ovenfor, slik at en tidlig og grundig utvelgelsesprosess og forberedelse av ungdomsdelegatene kan ivaretas.*** I tillegg har ungdom særskilte utfordringer når det kommer til personlig økonomi, og det må derfor sikres at ungdomsdelegatene mottar økonomisk kompensasjon for tiden de må legge ned til forberedelser og deltakelse.

Vi mener derfor at det er viktig for ungdoms deltakelse og påvirkning at det kommer på plass en mer gjennomgående satsning på ungdomsdelegatordninger. En slik satsning på Norske ungdomsdelegatordninger til internasjonale forhandlinger må skje ved:

- ***at ungdomsdelegatordninger kommer på plass i alle relevante FN-fora.***
- ***å sikre en finansieringsordning for ungdomsdelegater som er forutsigbar og ubyråkratisk.***
- ***å sørge for at ungdomsdelegatene mottar økonomisk kompensasjon for å kunne bruke tid på å forberede seg på sin representasjonsoppgave.***
- ***at ungdomsdelegatene får en reell posisjon i de norske forhandlingsdelegasjonene og får følge forarbeidet på lik linje med andre delegasjonsmedlemmer både i forkant og under forhandlingene.***

Vi takker for muligheten for å komme med innspill og ønsker lykke til i arbeidet med å slutføre utredningen. Ta gjerne kontakt dersom dere skulle ha noen spørsmål.

Vennlig hilsen
Julia Dahr og Jan Thomas Hagen

Oslo, 06.05.2012